

Dårlig tannhelse som barn gir oftere hjerte- og karsykdom som voksen

Foto: iStock

Hull i tennene og tannkjøttbetennelse i barndommen kobles sammen med markant høyere forekomst av hjertestans, hjerneblødning og åreforkalkning i voksenlivet, i en studie ved Københavns Universitet.

Ved å analysere data for 568 000 personer født på 1960- og 70-tallet har forskerne funnet at barn med dårlig tannhelse har opptil 45 prosent høyere forekomst av hjerte- og karsykdom som voksne, heter det i en pressemelding.

– Vi mistenker at det at kroppen blir utsatt for høye betennelsesnivåer i form av tannkjøttbetennelse og karies i barndommen kan påvirke hvordan kroppen senere i livet reagerer på betennelse, sier Nikoline Nygaard som er postdoc ved Odontologisk Institutt ved Københavns Universitet.

Teorien underbygges av flere andre studier som har funnet en sammenheng mellom tannkjøttbetennelse eller periodontitt og hjerte- og karsykdom. World Heart Federation har laget en konsensusrapport som påpeker at det er sterke bevis for at periodontitt øker risikoen for hjerte- og karsykdom. Rapporten antyder at bakterier fra tannkjøtt sykdom kan forårsake systemisk

inflammasjon andre steder i kroppen, som fremskynder åreforkalkning.

Nygaard og hennes kolleger har i en annen studie undersøkt sammenhengen mellom tannhelse og diabetes type 2 og også her funnet en sammenheng. Her hadde barn med alvorlig tannkjøttbetennelse opp til 87 prosent høyere forekomst av diabetes type 2 og barn med mye karies 19 prosent høyere forekomst.

Siden livsstil antas å ha stor innvirkning på økt forekomst av hjerte- og karsykdom og diabetes type 2 har forskerne justert tallene for utdanningsnivå, fordi det er en tendens til at høyere utdanning har sammenheng med at en lever både sunnere og lengre.

Vi kan ikke utelukke at livsstil spiller en vesentlig rolle, men selv etter å ha tatt høyde for utdanningsnivå er forekomsten av hjerte- og karsykdom markant, sier Nygaard.

Selv om studien ikke kan si noe om årsakssammenhengen kan den indikere et stort potensial for forebygging. Særlig sett i lys av at karies blant barn er den mest utbredte sykdommen på verdensbasis og at både karies og tannkjøttbetennelse relativt lett kan forebygges med grundig tannpuss.

– I Danmark bærer 20 prosent av barn og unge 80 prosent av byrden med registrert tannsykdom. Hvis vi kan finne en markør for hvilke individer som blir rammet av ulike sykdommer som voksne kan man gjøre en særlig innsats for å forebygge hos den befolkningsgruppen. Det kan gi en helsegevinst langt inn i voksenlivet, sier Merete Markvart som er lektor ved Odontologisk Institutt ved Københavns Universitet og medforfatter i studien.

Hun fremhever at tannkjøttbetennelse generelt er underbelyst forskningsmessig,

til tross for at det er meget utbredt blant barn og unge.

– Det er ikke sånn at du kan løse problemet med hjerte- og karsykdom ved å behandle barns tenner. Men dersom vi målretter innsatsen mot spesifikke grupper, kan vi skyve mange mennesker i riktig retning ved å forbedre tannhelsen, sier Markvart.

Fortsatt refusjon for lab-analyser rekvirert av helprivate

Foto: iStock

Regjeringen snudde etter høringsrunden og vil ikke gå videre med forslaget om å avvike refusjon for laboratorieanalyser rekvirert av helprivate behandlere som ikke har avtale med det offentlige.

– Høringen viste at det er behov for å se mer helhetlig på hvordan den offentlige dekningen av analyser kan gjøres mer effektiv og målrettet. Det var også bekymringer knyttet til mulige konsekvenser for analyser av allmennfarlige smittsomme sykdommer, kreft og annen alvorlig sykdom, samt at forslaget kunne bidra til større sosiale forskjeller særlig innen tannhelse. Regjeringen går derfor ikke videre med forslaget om å avvike refusjon for laboratorieanalyser for private uten avtale nå, sier helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre i en pressemelding.

TannSpes

TannlegeSpesialistene i Oslo

Invitasjon til strategisk henvisningssamarbeid

TannSpes søker samarbeid med 3–5 utvalgte klinikker i Oslo-området.

Ambisjon: Fra 5–10 henvisninger årlig.

- Dere får:**
- Direktelinje til kjevekirurg
  - Årlig fagseminar
  - Hospitering hos kjevekirurg inntil to dager i året
  - Kostnadsfritt Straumann protetikk-kit ved behov

Interessert? Send e-post til karl@tannspes.no

TannSpes AS – Holmenveien 5G, 0374 Oslo – 22 20 50 50 – post@tannspes.no

